

Saara-Sofia Sirén kok ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Varsinais-Suomen lähijunaliikenteen käynnistämiseen (1 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Esitämme, että eduskunta lisää julkisen henkilöliikenteen palveluiden ostoihin määrärahan Varsinais-Suomen lähijunaliikenteen käynnistämiseen valtion vuoden 2024 talousarviossa. Liikenteen ilmastotavoitteiden toteutuminen edellyttää junaliikenteen ostojen lisärahoitusta. Nykyisellään liikenne- ja viestintäministeriö käyttää junaliikenteen ostoihin vuosittain noin 35 miljoonaa euroa, josta tuetaan lähijunaliikennettä mm. Etelä-Suomessa Helsingin, Tampereen sekä Lahden—Kouvolan ja Kotkan muodostamalla alueella. Varsinais-Suomessa lähijunaliikenteen käynnistämistä edistäisi LVM:n ostoliikenteen laajentaminen Varsinais-Suomen maakuntaan.

Suomessa junaliikenne on pääsääntöisesti markkinaehtoista liikennettä. Mikäli liikenne ei ole markkinaehtoisesti kannattavaa, voidaan liikennettä järjestää liikenne- ja viestintäministeriön tilaamana ostoliikenteenä. Varsinais-Suomessa kaikki päivällä kulkeva junaliikenne on markkinaehtoista, eli liikenne on kannattavaa. Ainoastaan kaukoliikenteessä yöjuna Turku—Tampere—Rovaniemi on ostoliikennettä. Liikenne- ja viestintäministeriö on tehnyt VR-Yhtymä Oy:n kanssa yhdeksänvuotisen sopimuksen junaliikenteen hankinnasta vuosille 2022—2030. Ostoliikennettä on mahdollisuus laajentaa lisäliikenteellä.

Suomen asettamien liikenteen ilmastotavoitteiden toteutuminen ja liikenteen kestävien kulkutapaosuuksien kasvattaminen edellyttävät junaliikenteen kehittämistä ja Varsinais-Suomen lähijunaliikenteen käynnistämistä. Junaliikenteen ostojen laajentaminen edesauttaa lähijunaliikenteen laajentamista ja vakiinnuttamista. Suomessa raiteiden ostoliikenteeseen nykyisellään käytettävä määräraha on merkittävästi pienempi verrattuna esimerkiksi Ruotsiin, mikä näkyy raideliikenteen määrässä.

Varsinais-Suomessa lähijunaliikenne on käynnistettävissä neljällä ratasuunnalla Turusta Naantaliin, Uuteenkaupunkiin, Loimaalle ja Saloon. Turun ja Loimaan välinen lähijunaliikenne on mahdollista järjestää kaukoliikenteen vuoroja lisäämällä. Turun ja Salon välinen lähijunaliikenne edellyttää kaksoisraiteen rakentamista.

Ensi vaiheessa lähijunaliikenne voidaan käynnistää Raisioon ulottamalla Helsingin ja Tampereen kaukoliikenne Uudenkaupungin radalle. Turun ja Uudenkaupungin välinen liikenne edellyttää lisäksi väyläverkon investointiohjelman mukaista radan peruskorjausta. Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (Liikenne 12) investointiohjelmassa 2023—2030 Turku—Uusi-kaupunki-radon peruskorjaus ja Raisio—Naantali-radon peruskorjaus ja sähköistys ovat mukana

Talousarvioaloite TAA 331/2023 vp

88 miljoonan euron rahoituksella. Turun ja Uudenkaupungin välisen osuuden kustannus on 76 miljoonaa euroa ja Raision ja Naantalin välisen osuuden 13 miljoonaa euroa, josta 1 miljoona kuluu sähköistykseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 1 000 000 euroa momentille 31.20.55 junaliikenteen ostoihin Varsinais-Suomen lähijunaliikenteen käynnistämiseksi.

Helsingissä 20.10.2023

Saara-Sofia Sirén kok
Eeva-Johanna Eloranta sd
Ville Valkonen kok
Milla Lahdenperä kok
Saku Nikkanen sd
Li Andersson vas
Ritva Elomaa ps
Annika Saarikko kesk
Vilhelm Junnila ps
Timo Furuholm vas
Sofia Virta vihr